

Commissie Corporate Governance
de heer Drs. R. Abma
Postbus 20201

2500 EE DEN HAAG

Datum 5 september 2003
Telefoon 32 2 510 52 19
Fax 32 2 510 56 21
E-mail anton.vanrossum@fortis.com
Onderwerp **De concept Nederlandse Corporate Governance Code**

Mijne heren,

Fortis heeft met belangstelling kennis genomen van het door uw Commissie op 1 juli jongstleden gepubliceerde concept voor een Nederlandse corporate governance code (de "Code"), alsmede van de diverse commentaren, die daarop inmiddels reeds van de zijde van onder meer VNO-NCW, het Verbond van Verzekeraars en de Vereniging Effecten Uitgevend Ondernemingen (VEUO) zijn verschenen. Gaarne maken ook wij hierbij gebruik van uw uitnodiging tot het leveren van commentaar.

Het door uw Commissie blijkens haar taakopdracht nagestreefde doel, om door middel van een corporate governance code te komen tot een deugdelijk en transparant stelsel van 'checks and balances' binnen ondernemingen, teneinde daarmee het vertrouwen van beleggers en andere belanghebbenden in de kapitaalmarkt te versterken, kan uiteraard ook op de instemming van Fortis rekenen. Deze doelstelling sluit aan op de initiatieven die op Europees niveau zijn ontwikkeld, waaronder met name het zgn. Action Plan van de Europese Commissie d.d. 21 mei 2003, dat is gericht op de modernisering van het vennootschapsrecht en verbetering van corporate governance in Europa. Behalve de welbekende recente (boekhoud)schandalen in de Verenigde Staten en Europa, hebben ook het in toenemende mate "cross-border" opereren door Europese ondernemingen en de behoefte aan een verdere integratie van de Europese kapitaalmarkten tot deze initiatieven aanleiding gegeven.

Hoewel Fortis positief staat tegenover zowel uw doelstelling als het merendeel van de in de Code opgenomen principes, plaatsen wij kanttekeningen bij diverse van de ter uitvoering daarvan voorgestelde bepalingen. Wij achten het weinig efficiënt de gedetailleerde commentaren van VNO-NCW, het Verbond van Verzekeraars en VEUO op de voorliggende Code in deze brief te herhalen.

Wij hechten er evenwel waarde aan u te benadrukken dat Fortis deze commentaren onderschrijft. Meer in het bijzonder deelt Fortis de zorg ten aanzien van:

- de grote mate van gedetailleerdheid van de Code (*rule based* in plaats van *principle based*);
- de rigide, kwantitatieve invulling van diverse bepalingen;
- de reputatierisico's verbonden aan de 'comply or explain rule', vooral indien deze regel door het rigide karakter van de diverse bepalingen op te grote schaal dient te worden toegepast. In

plaats van de beoogde versterking van het vertrouwen van beleggers, wordt daardoor mogelijk juist het tegenovergestelde bereikt;

- het ontbreken van voldoende aansluiting bij de tot op heden in internationaal verband opgestelde codes, waaronder de op 23 juli jl. gepubliceerde British Combined Code.

De juridische structuur van Fortis kent enkele bijzondere kenmerken, die ons aanleiding geven nog enige aanvullende kanttekeningen bij de Code te plaatsen. In de eerste plaats doelen wij hierbij op het feit dat Fortis dubbele (primaire) noteringen heeft aan Euronext Amsterdam en Euronext Brussel, met als bijzonderheid dat elk aan beide beurzen genoteerd aandeel een verbonden aandeel (de zgn. “unit”) vertegenwoordigt in de Nederlandse en Belgische moedermaatschappijen en voorts verhandelbaar is op beide beurzen. Fortis kent daarmee in feite één enkel, Europees aandeel. Deze unieke, cross-border aandelenstructuur vertaalt zich in een gelijkshakeling van de rechten en bevoegdheden van de aandeelhouders in de diverse landen, hetgeen tevens bijdraagt aan een vergroting van de transparantie. Fortis streeft als multinationale onderneming naar het telkens ‘compliant’ zijn met de op haar in de diverse, internationale kapitaalmarkten van toepassing zijnde regels van goede bedrijfsvoering. Edoch, als gevolg van het ontbreken van harmonisatie en convergentie van de diverse codes, ook in Europees verband, zal ons streven in de praktijk ernstig kunnen worden belemmerd. De hierboven geschetste bezwaren met betrekking tot het sterke rule based karakter van de voorliggende Code, de te rigide, kwantitatieve formulering van diverse bepalingen en de nadelen verbonden aan de ‘comply or explain rule’, versterken dit effect in aanzienlijke mate voor wat betreft de Nederlandse context. Teneinde actief te kunnen zijn op de internationale kapitaalmarkten, acht Fortis het van groot belang dat zij ook na invoering van de Code haar ondernemingsbestuur optimaal kan afstemmen op de bijzondere kenmerken van haar sterk internationaal getinte juridische structuur en organisatie, uiteraard telkens met inachtneming van lokale wetgeving en overeenkomstig internationaal geldende (hoge) standaarden op het vlak van corporate governance.

Dit is bovendien in lijn met de hierboven al genoemde, in Europees verband ontwikkelde initiatieven gericht op integratie van de internationale kapitaalmarkten en facilitering van het ‘cross-border’ optreden door Europese ondernemingen.

Daarnaast attenderen wij u op het feit dat Fortis, in tegenstelling tot het merendeel van de andere in Nederland beursgenoteerde ondernemingen, een zgn. “one tier” bestuursstructuur kent. Fortis is verheugd dat de Code melding maakt van “one tier” bestuursstructuren en dat uw Commissie erkent dat Nederlandse vennootschappen, die niet onder de verplichte toepassing van de structuurregeling vallen, voor dergelijke structuren kunnen opteren. Het voorgaande neemt evenwel niet weg dat “one tier” bestuursstructuren naar ons oordeel een geheel eigen karakter kennen en zich derhalve niet eenvoudig laten vertalen in een combinatie van bestuurders en commissarissen (naar Nederlands model). De exacte wijze van implementatie van de diverse principes en bepalingen uit de Code, rekening houdend met de specifieke kenmerken van de “one tier” bestuursstructuur, zal dan ook naar verwachting voor Fortis nog het nodige aanvullende onderzoek vergen, temeer omdat een adequate toelichting op de diverse bepalingen ontbreekt. Ook in dit verband laat het gemis aan harmonisatie op Europees niveau zich gelden, gelet op de in andere lidstaten (waaronder de UK en België) wel aanwezige specifieke kennis en ervaring inzake “one tier boards”. De British Combined Code is op “one tier boards” toegesneden, zodat deze code wellicht als voorbeeld kan dienen.

Resumerend, willen wij uw Commissie gaarne van harte aanbevelen de voorliggende Nederlandse Code zodanig te herzien dat deze een veel sterker ‘principle based’ karakter zal dragen en de ondernemingen meer flexibiliteit zal laten ten aanzien van de wijze van implementatie van de diverse principes. De opzet en structuur van de British Combined Code – hetwelk overigens in de eerste concept-versie eveneens een veel sterker rule based karakter kende – kan daarbij naar onze mening als voorbeeld dienen, gelet op het afgewogen, voor de

praktijk goed hanteerbare geheel aan regels en principes dat daarin is opgenomen, zonder dat enige concessie is gedaan aan de nagestreefde hoge kwaliteitsstandaard. Het volstaan met kwalitatief geformuleerde bepalingen, gecombineerd met regels die primair zijn bedoeld als aanbeveling voor de praktijk, zou bovendien volgens onze inschatting ook in Nederland meer recht doen aan de grote diversiteit aan beursgenoteerde ondernemingen. Voor Fortis zou een dergelijke, met de British Combined Code vergelijkbare opzet van de uiteindelijke Code eveneens een aanzienlijk deel van de huidige bezwaren kunnen ondervangen.

Een periodieke herziening van de Code na invoering achten wij desalniettemin van groot belang, teneinde een blijvende aansluiting van de principes en bepalingen op de evoluerende (internationale) standaarden inzake corporate governance te kunnen waarborgen. Goed ondernemingsbestuur - en meer in het bijzonder de daarmee beoogde integriteit en transparantie - dient immers in de praktijk door de betrokken ondernemingen zelf nader vorm en inhoud gegeven te worden. Wij betwijfelen of het instellen van een permanent "bewakingspanel", zoals uw commissie voorstelt, wenselijk is. Ook in dit kader pleiten wij voor een sterke mate van betrokkenheid van, en zelfregulering door, de betrokken ondernemingen, teneinde voldoende flexibiliteit en slagvaardigheid te kunnen behouden. De British Combined Code vormt naar ons oordeel ook in dit verband een goed referentiekader.

Uiteraard zijn wij desgewenst gaarne bereid tot een nadere toelichting.

Hoogachtend,

A. van Rossum
Voorzitter Executive Committee Fortis